

Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

НЕРУБАЙСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ЛЦЕЙ № 1 НЕРУБАЙСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Одеса - 2023

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано Вченою Радою

Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 8 від 23 лютого 2023 р.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Ірина Анатоліївна Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ Євгенія Василівна Тягнирядно

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти : збірник наукових праць / редкол. О.Я.Чебикін та ін. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 264 с.

© Кафедра педагогіки

Університету Ушинського, 2023

©Нерубайський академічний ліцей № 1 Нерубайської сільської ради,
Одеського району Одеської області, 2023

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ НА УРОКАХ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

О. П. Ноздрова,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

П. Горбань.

*здобувач вищої освіти факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

Актуальність дослідження. Дистанційне навчання - дуже специфічний і складний процес, який потребує немалої підготовки та великих зусиль. Не дивлячись на те, що онлайн-навчання - це вид навчання, який було введено через поширення захворювань, а далі початок війни та неможливість забезпечення шкіл бомбосховищами, слід зазначити, що на даний момент така форма засвоєння знань є ідеальною. Завдяки онлайн-навчанню школярі та студенти мають можливість продовжувати освітній процес у безпеці, а також відвідувати заняття, знаходячись за межами країни.

Поняття «дистанційне навчання» було сформульовано такими вченими, як М. Томпсон, М. Мур, А. Кларк, Д. Кіган. Заслугує уваги дослідження В. Прибилової, яка розглядає історичний аспект розвитку поняття, виокремлює принципи, проблеми та переваги дистанційного навчання у освітніх закладах України [2]. «Дистанційне навчання» означає таку організацію навчального процесу, за якої вчитель розробляє навчальну програму, яка переважно ґрунтується на самостійному вивченні предмету.

Зараз дистанційне навчання поширене абсолютно в кожній цивілізованій країні, тому цей процес є дуже організованим та цікавим. Створюються нові цікаві додатки із великою кількістю функцій та можливостей. Різні творці програм постійно намагаються створити щось нове та несхоже на минуле. Такі програми як

Zoom, Classroom, а також Gmail для відправки домашнього завдання звісно підходять для проведення освітнього процесу онлайн, але створити цікавий матеріал, який би швидко запам'ятовувався, а після цього яскраві завдання для перевірки - ось те, що потрібно сучасним дітям.

Гарним варіантом для проведення занять буде Discord- додаток, що дає можливість демонструвати свій екран, показувати різні презентації, при цьому маючи відеозв'язок та гарний звук. Мінусом додатка є те, що провести урок для 30 школярів буде складно, а ось для підгрупи дітей- ідеально.

Наступний додаток- Microsoft Office. Його перевагою є те, що тут, окрім стабільного зв'язку та приємного аудіо супроводу, з'являється можливість одразу публікувати домашнє завдання, виставляти термін здачі, а також оцінки. Однією з основних переваг цієї програми є те, що всіх дітей реєструє вчитель, тому проблем щодо реєстрації під невідомими іменами тут не з'явиться.

А також для проведення уроків онлайн можна обрати сервіс ClassIn, який відзначається своєю зручністю у використанні, наявністю чатів з учнями для перевірки домашнього завдання і папок для завантаження файлів. І звісно ж можливість використовувати відео для кооперації вчителя та учня, демонстрація екрана та інше.

Після обрання відповідного додатка важливим аспектом у дистанційному навчанні є наочні принципи вивчення матеріалу. Під час вивчення будь-якої іноземної мови, особливо китайської, слід пам'ятати, що велика кількість нових слів і важка граматики виснажують дітей. Концентрація під час освітнього процесу знаходиться на дуже низькому рівні, а постійне сидіння за столом та комп'ютером завдає удару ще й по здоров'ю. У цьому випадку дитину потрібно зацікавлювати цікавими відео з їх улюбленими персонажами, використовувати яскраві картинки, фізхвилинки за допомогою відеозв'язку та ігри.

Існує велику кількість пізнавальних ігор для учнів, які можна застосовувати й при вивченні китайської мови.

Наприклад, **дидактична гра «Все пам'ятаю»**, яка пропонувалася учням будь-якого віку. Основною метою гри було розвиток пам'яті, уважності та

засвоєння нових слів. Наприклад, після вивчення кольорів китайською мовою вчитель перераховує декілька з них, а діти повинні були запам'ятати послідовність цих слів. Потім задача дітей - по черзі називати кольори у тій послідовності, як запам'ятали. Наприклад: «Синій» - говорить хлопчик; «Червоний»- каже наступна дівчинка; «Зелений»-продовжує хлопчик; так далі продовжується, поки хтось не зможе назвати колір далі.

Дидактична гра, яка розвивала уважність і давала можливість швидко запам'ятовувати нові ієрогліфи - **«Знайди зайве»**. Вчитель надавав дві колонки із запропонованими парами слів, а діти повинні були знайти те слово, що не мало свого «близнюка». Цікавістю гри було те, що в неї можна грати на час, тому у дитини з'являвся стимул працювати якомога швидше або грати у групах, при цьому одночасно розвиваючи командні навички.

Вміння «комунікувати» при вивченні іноземної мови - один із найважливіших аспектів. Для деяких учнів звичайні завдання з запитаннями є дуже нудними та неефективними, тому для розвитку вмінь збагачувати своє усне мовлення ми грали у гру **«Запам'ятай картинку»**. Після вивчення нових слів вчитель показував учням картинку із підписаними ієрогліфами для спільного обговорення. Через декілька хвилин він змінював кадр на ту ж саму картинку, але вже без підписаних ієрогліфів. Після цього учень міг вже більш вільно описувати фото, розвиваючи пам'ять, увагу й мовлення одночасно.

Дидактична гра **«Слова в мішечку»**. Учитель писав на маленьких аркушах паперу знайомі учням слова китайською мовою та складав їх в мішечок. Учні по черзі підходили та, не підглядаючи, діставали по одній картці, читали слова та перекладали їх. Перемагав той учень, який зібрав найбільшу кількість карток.

Цю гру ми використовували на етапі закріплення та повторення матеріалу.

Дидактична гра **«Розсипані літери»**. Вчитель писав слово й розрізав його на літери (або на склади). Завдання учнів – скласти слово. Гра використовувалася з метою закріплення будь-якої теми

Дидактична гра **«Назва слова на цю літеру»**. Гра проводилася з м'ячем.

Учитель називав ієрогліф та кидав м'яча якомусь учневі. Піймавши м'яча, учень мав назвати будь-яке слово на певну тему.

Цю гру бажано проводити по командах. Яка команда назвала більше слів, та й перемогла.

Комбінуючи матеріал із підручника, можливості сучасних додатків для онлайн - навчання та різноманітних ігор, відео, освітній процес стає дійсно ефективним, цікавим та яскравим. Але після вивчення кожного модуля вчитель повинен розуміти, що потрібна освітня діагностика або контроль знань.

Освітня діагностика - це вид визначення результатів учнів з метою їх оцінювання та корегування. Діагностика діяльності включає в себе перевірку, оцінювання, накопичення знань, аналіз, виявлення освітніх змін та особливостей учня, корегування ходу навчання та прогнозування подальшого розвитку подій. Контроль та діагностика є невід'ємними частинами процесу навчання, особливо дистанційного. Вони є завершальним компонентом оволодіння певним начальним блоком, а також своєрідною «зв'язуючою» в системі навчальної діяльності школяра.

Якість навчальної діяльності учнів ми оцінювали наступними способами: а) за вмінням дитини використовувати певний матеріал; б) за багатогранністю можливостей; в) за кількістю використання творчості та креативу.

На сьогоднішній день діагностику ми проводили у синхронному або асинхронному режимі. Синхронний режим - метод, що дозволяє одночасно перевірити велику кількість учнів (диктанти, тести тощо). В онлайн - режимі цей метод є не дуже зручним і вимагає відповідного технічного забезпечення. Існує великий ризик проблем із зв'язком як в учнів, так і у вчителя. Тому при проведенні такого виду оцінювання, слід бути готовим до перебоїв і до надання дітям можливості переписати вид контролю.

Щодо асинхронного контролю слід сказати, що він є більш «лояльним» у його використанні. При ньому учні можуть виконувати тестову роботу самостійно в той час, коли домовилися з вчителем. Для цього слід обговорити з учнями певний час виконання завдання, а після налаштувати опції проходження тесту на цю годину.

Після проведення діагностики, аналізу, контролю обов'язковим був підсумок оцінки кожної дитини: високий рівень (коли учень мав позитивні результати, добре опанував тему та вмів використовувати цей матеріал); середній рівень (учень не повністю засвоїв матеріал, у дитини були певні питання до розв'язків завдання); низький рівень (дитина не в змозі опанувати матеріал, для неї він був складним, необхідно було повторне пояснення уроку). На цьому етапі дуже важливим аспектом було максимальна віддача та допомога тим учням, хто засвоїв матеріал не повністю, погано.

Особливо під час дистанційного навчання дитина потребує якомога більшої кількості повторень матеріалу, пояснень. Гарною ідеєю після контролю було проведення уроку - аналізу, де вчитель на практиці ще раз пояснював матеріал, який було незрозуміло. Або, якщо такої можливості не було, використовував чати, розбирав помилки з кожною дитиною окремо.

Щодо озвучування результатів в онлайн-режимі. існує декілька нюансів. Хочемо зазначити деякі. По-перше, результати певної діагностики не слід озвучувати за наявності всіх учнів в онлайн-класі. Результати можуть не задовольняти дитину, через що вона може засмутитися. Тому ідеальним варіантом було б залишати коментарі або в електронному щоденнику, або у додатках, які ви використовуєте, як зазначалося вище.

По-друге, про метод діагностики, який ви будете використовувати у майбутньому, слід повідомити батьків заздалегідь. Важливо оптимізувати та мінімізувати кількість каналів зв'язку та платформ при дистанційному навчанні. Головним при діагностиці онлайн є забезпечення зв'язку з вчителем(контакту). Тому вчитель повинен постійно надавати учням підтримку й коригувати їх у правильному напрямку. Результати виконаних учнями самостійних робіт мають використовуватися для відзначення їх успіхів, аналізу помилок та планування подальшої роботи з опанування навчального матеріалу в умовах дистанційного навчання.

Висновки. Дистанційне навчання ставить до педагогів нові вимоги: володіти достатнім рівнем знань роботи з комп'ютерними технологіями та різноманітними платформами, уміти їх обирати, зважаючи на особливості

предмету викладання, технічні можливості; координувати, планувати, розробляти спеціальні завдання і рекомендації у онлайн-курсах; підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

Література

1. Акімова Н. Становлення психології інтернету в Україні і світі. Ніжин: Ранок, 2019. С. 23–31.

2. Заріцька С.І., Литвиненко Н.І. Методичні аспекти впровадження дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти : методичний посібник. Київ, 2019. 88 с.

3. Федорченко С.В. Психологічні особливості взаємодії учасників дистанційного навчання в освітньому процесі ЗВО. *Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти: зб. наук. праць матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 червня 2020 р.)* Київ. Національний авіац. універ-тет, 2020. С.45–46.

ВИКОРИСТАННЯ ПОЗАУРОЧНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В РОБОТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА (НАВЧАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ ТА ПРЕДМЕТНІ ГУРТКИ)

О. П. Ноздрова,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

К.Семенова,

*здобувач вищої освіти факультету іноземних мов
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»*

Актуальність дослідження. Шляхи сучасного розвитку освіти в Україні передбачають її ґрунтовне реформування в напрямку впровадження в освітню практику особистісно-орієнтованого підходу, важливою складовою якого є позааудиторна робота.